

MOORDENDE BROMVLIEGEN

Hans Huijbregts

huijbregts@naturalis.nl

De vrouwtjes van de meeste bromvliegen van het geslacht *Lucilia* leggen hun eitjes op dode dieren. In de kadavers ontwikkelen zich de larven. Twee Nederlandse soorten wachten echter niet totdat het zover is, maar werken zelf actief aan het overlijden mee: de schapenbromvlieg *Lucilia sericata* en de paddenbromvlieg *Lucilia bufonivora*.

FOTO ROY KLEUKERS

Figuur 1. De schapenbromvlieg komt ook veel in tuinen voor. De *Lucilia*-soorten zijn moeilijk van elkaar te onderscheiden.

FOTO HENK STAM

Figuur 2. De paddenbromvlieg heeft een slachtoffer gevonden.

SCHAPEN

De schapenbromvlieg (fig. 1) is van alle markten thuis. De made ontwikkelt zich niet alleen in levende schapen, konijnen, cavia's en soms mensen, maar ook in hondenpoep, GFT-bakken en in kadavers van alle soorten en maten. Onder schapenhouders is deze vlieg zeer gevreesd. Als na infectie niet tijdig wordt ingegrepen, sterft het schaap een akelige dood. Ook in Nederland is de schapenbromvlieg een belangrijke plaag die veel dierenleed en economische schade veroorzaakt. Aantasting van de schapen kan worden voorkomen door ze in bad te doen met giftige chemicaliën. Helaas leidt dit dan weer tot milieuproblemen en serieuze gezondheidsklachten bij de boeren.

PADDEN

De paddenbromvlieg is een echte specialist (fig. 2). Hij ontwikkelt zich alleen in levende padden en bij uitzondering ook wel eens in kikkers. De volggroeide maden worden altijd in de neusgaten van de pad gevonden (fig. 4, 5). De eitjes worden vaak op de flanken van een pad gelegd, waardoor deze ze moeilijk met de poten kan verwijderen (fig. 3). Als de eieren uitkomen zouden de kleine maden zowel intern als extern de neus kunnen bereiken. De gepubliceerde waarnemingen zijn hierover niet erg duidelijk. Er is zelfs een experiment bekend waarbij de pad

geïnfecteerd werd door een volwassen paddenvlieg die als voedsel werd ingeslikt.

Als ze volggroeid zijn kruipen de maden de neusgaten uit en verpoppen vervolgens buiten het lichaam. De maden laten weinig van het inwendige van de pad over en het werk van deze wrede maden leidt dan ook onherroepelijk tot de dood van de pad.

Figuur 3. Eieren van de paddenbromvlieg op de flanken van een gewone pad.

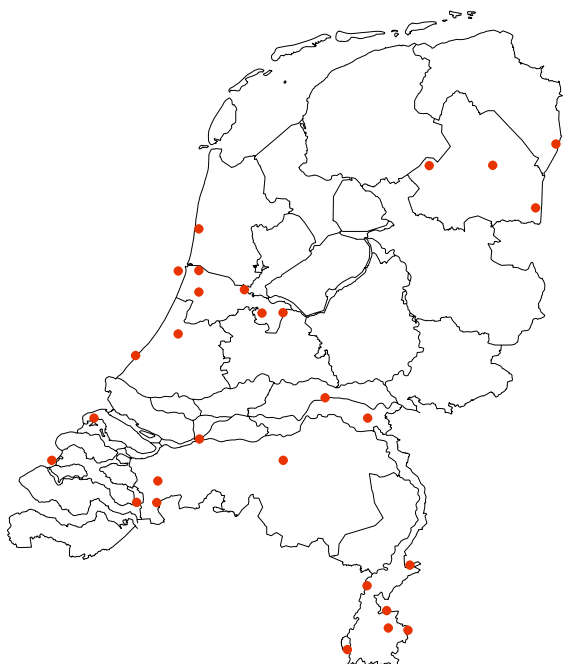
Figuur 4. Met de paddenbromvlieg geïnfecteerde gewone pad. De neusholte zit vol larven.

ONBEKEND

Over de economisch belangrijke schapenbromvlieg is veel gepubliceerd. De paddenbromvlieg is veel onbekender. Zo valt het op dat er wel veel aangetaste padden worden gevonden, maar slechts weinig vliegen. Misschien hebben we zelfs te maken met twee soorten paddenbromvliegen. Want *Lucilia silvarum*, een soort die zich in de

Figuur 5. De bek zit vol larven en de pad is bijna overleden.

Verenigde Staten hetzelfde lijkt te gedragen als *L. bufonivora*, komt in Nederland veel voor. Of deze soort in Europa ook beperkt is tot levende of dode padden weten we echter nog niet. Ze is in ieder geval nog nooit uit zoogdierkadavers gekweekt. Het loont daarom zeer de moeite om volgroeide maden uit geïnfecteerde padden uit te kweken. Ik zal ze graag verder onderzoeken.

Figuur 6. Vindplaatsen van de paddenbromvlieg in Nederland.